

BERGS-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Förhållandet med Bergshandteringen år 1842.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Till Eders Kongl. Majt får Bergs-Collegium nu i underdånighet afgifva Berättelse om förhållandet med Rikets Bergshandtering under år 1842; och då med samma år andra qvinquennium tilländagått, sedan, med anledning af Eders Kongl. Majts för Bergs-Collegium utfärdade Nådiga Instruction af den 28 December 1832, Collegium första gången atlemuade dylik redogörelse för år 1833, bifogas nu äfven i underdånighet en Tabell, omfattande åren 1838—1842, på lika sätt som vid förloppet af de 5 första åren iaktogs, då Collegium för år 1837 till Eders Kongl. Majt afgaf dess underdåniga Berättelse.

Om nu, hvad jernhandteringen vidkommer, medelbeloppen dels af malmuppfordringen, dels ock af tackjerns- samt stång- och ämnesjerns-tillverkningarne för hvarje af dessa tvenne qvinquennier jemföras med hvarandra, så företer sig dervid en öfvervägande fördel för det sednare, enär malmuppfordringen derunder med 202,269 *Skz*, tackjernsproductionen med 85,495 *Skz*, samt stång- och ämnesjerns-tillverkningen med 91,323 *Skz* öfverstiga medelresultaten för samma slags tillverkningar under det forra qvinquennium.

Lika beskaffadt visar sig ock förhållandet om jern-exporten under dessa tvenne perioder på samma sätt betraktas, emedan då under de fem åren 1833—1837 i medeltal 457,177 *Skz*, enligt Tullverkets Räkenskaper, blefvo utförde, så utgjorde deremot medel-exporten under åren 1838—1842 af stångjern och jernmanufactur sammanräknade 562,639 *Skz*, eller 105,462 *Skz*, allt stapelstadsvigt, mera under de sednare, än under de förre 5 åren.

INLEDNING

TILL

**Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, Norstedt, 1835-1858.
Täckningsår: 1833-1857.**

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1859-1911.
Täckningsår: 1858-1910.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.
S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).
S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshantering [från äldsta tid och fram till 1915].

Bergskollegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshantering år 1842.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB), 2010.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

urn:nbn:se:scb-b0-c0-42

**Bergs-Collegii Underdåniga Berättelse om
Förhållandet med Bergshandteringen år 1842**

INNEHÅLL

	Sid.
Inledning.....	1.
1 ^{sta} Artikeln. Jernmalms-brytningen.....	2.
Mutsedlar som blifvit utgifne på nya anledningar år 1842 [tabell].....	11.
Utfärdade Mutsedlar år 1842 [tabell].....	12.
Beviljade hvilostånd år 1842 [tabell].....	13.
2 ^{dra} Artikeln. Tackjerns-blåsningen.....	13.
Tackjerns-tillverkningen år 1842 [tabell].....	13.
3 ^{die} Artikeln. Gjutgods-tillverkningen och Gjuterierne.....	17.
Gjutgods-tillverkningen vid Masugnarne år 1842 [tabell].....	17.
Gjutgods-exporten enligt Tullverkets räkenskaper år 1842 [tabell].....	19.
4 ^{de} Artikeln. Stång- och Ämnesjerns-Smidet.....	20.
Smidet för hela Riket år 1842 [tabell].....	20.
Jern-exporten enligt Tullverkets Räkenskaper, omfattande Calender-året 1842, och destinations-orterne [tabell].....	23.
5 ^{te} Artikeln. Jern-Manufactur-tillverkningen.....	25.
Jernmanufactur-tillverkningen år 1842 [tabell].....	25.
Jernmanufactur-exporten år 1842, enligt Tullverkets Räkenskaper [tabell].....	27.
6 ^{te} Artikeln. De så kallade Ädlare Verken.....	28.
a) Guld-tillverkningen.....	28.
b) Silfver-tillverkningen.....	28.
c) Koppar-Verken.....	29.
Koppar-tillverkningen år 1842 [tabell].....	33.
d) Messings-Bruken.....	34.
7 ^{de} Artikeln. Diverse Verk och Inrättningar.....	34.
Kopparhamrar.....	34.
Blysmältnings-Verk.....	35.
Cobolt-Verk.....	35.
Svafvel-Bruk.....	35.
Vitriol-Verk.....	36.
Alun-Bruk.....	36.
Rödfärgs-Verk.....	37.
Blyertz-Verk.....	37.
Brunstensbrott.....	37.
Stenkols-Verk.....	38.
Porfyr- och Marmor-bruk.....	38.
Tabell, utvisande 1842 års export af här nedan upptagne Bergverks-producter, uppräddad i enlighet med Tullverkets Räkenskaper.....	39.

	Sid.
1:0 Nya Stångjerns-Verkstäder och Smides-tillökningar.....	40-41.
2:0 Jernverk för Puddling och Valsning.....	42.
3:0 Jern-Manufactur-Verk, dels för vågföring, dels ock för Husbehofs-Smide samt redskaps-tillverkning.....	42-43.
4:0 Masugn.....	43.

Qvinqvennii-Tabell, eller Sammandrag af uppgifterne uti Bergs-Collegii till Kongl. Maj:t
afgifne underdåniga Berättelser, för åren 1838-1842, angående Bergs- och Bruks-
Handteringen samt de dervid åstadkomne tillverkningar, äfvensom öfver Koppar- och Jern-
Exporten under samma tid m. m.

BERGS-COLLEGIUM

Underdåniga Berättelse

om

Förhållandet med Bergshandteringen år 1842.

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Till Eders Kongl. Majt får Bergs-Collegium nu i underdånighet afgifva Berättelse om förhållandet med Rikets Bergshandtering under år 1842; och då med samma år andra qvinquennium tilländagått, sedan, med anledning af Eders Kongl. Majts för Bergs-Collegium utfärdade Nådiga Instruction af den 28 December 1832, Collegium första gången atlemnade dylik redogörelse för år 1833, bifogas nu äfven i underdånighet en Tabell, omfattande åren 1838—1842, på lika sätt som vid förloppet af de 5 första åren iaktogs, då Collegium för år 1837 till Eders Kongl. Majt afgaf dess underdåniga Berättelse.

Om nu, hvad jernhandteringen vidkommer, medelbeloppen dels af malmuppfordringen, dels ock af tackjerns- samt stång- och ämnesjerns-tillverkningarne för hvarje af dessa tvenne qvinquennier jemföras med hvarandra, så företer sig dervid en öfvervägande fördel för det sednare, enär malmuppfordringen derunder med 202,269 *Skz*, tackjernsproductionen med 85,495 *Skz*, samt stång- och ämnesjerns-tillverkningen med 91,323 *Skz* öfverstiga medelresultaten för samma slags tillverkningar under det forra qvinquennium.

Lika beskaffadt visar sig ock förhållandet om jern-exporten under dessa tvenne perioder på samma sätt betraktas, emedan då under de fem åren 1833—1837 i medeltal 457,177 *Skz*, enligt Tullverkets Räkenskaper, blefvo utförde, så utgjorde deremot medel-exporten under åren 1838—1842 af stångjern och jernmanufactur sammanräknade 562,639 *Skz*, eller 105,462 *Skz*, allt stapelstadsvigt, mera under de sednare, än under de förre 5 åren.

Ehuru resultatet i afseende på jern-exporten blifver sådant, då de båda qvinqvenniernes medelförhållanden sinsemellan jemföras, bör Collegium dock vid detta tillfälle ej lemna obemäldt, att serskildt, i afseende på nu ifrågavarande år 1842, hvad jern-exporten angår, en mindre gynnsam ställning sig foreter, eftersom under samma år endast 461,687 *Skz* stångjern och manufactur blifvit utförde, eller 126,190 *Skz* mindre än medel-exporten under de 4 nästföregångna åren.

Denna minskade utförsel härleder sig egentligen från saknad större afsättning på Norra Amerika, dit år 1842 icke mera än 71,327 *Skz* blifvit exporterade, då i medeltal under de 4 åren 1838—1841 utförseln till samma land likväl utgjorde 178,732 *Skz*.

Då detta för Sveriges jernhandel ofördelaktiga förhållande väl till någon del kan vara en följd af det i Förenade Staterne af Norra Amerika ännu icke fullt ordnade penningeväsendet, men tillika eller förnämligast torde få tillskrifvas de större bemödanden, hvilka derstädes ådagaläggas, för att göra sig af andra Länders jern tillverkning mindre beroende, blifver det så mycket mera angeläget för Svenske Bruksegarne, att genom beredande af ett godt jern söka bibehålla och möjligtvis äfven öka afsättningen på de öfrige vanliga handelsplatserne, under förhoppning, att såmedelst och genom öppnandet tillika af nya ställen för afyttring af Svenska jernet, ersättning framdeles måtte kunna beredas Riket för den belarade ytterligare minskningen uti jern-exporten till Norra Amerikas Förenade Stater.

Collegium öfvergår nu till den speciella redogörelsen för hvarje del af Rikets bergshandtering serskildt för sig betraktad.

1^{sta} Artikeln.

Jernmalms-brytningen.

Norrbotten. Torneå Lappmark. Af Kengis Bruksegare skall väl något mindre arbete hafva blifvit verkställt på Junosuwando, Loutsavara och Svappavara malnberg, men som någon uppgift om beloppet icke erhållits, upptages här endast det quantum, som under året blifvit förbrukadt vid den under berorde Bruk hörande Torneåforss Masugn *Skz* 885.

Luleå Lappmark. Likasom under de nästföretgående åren hafva på Gellivare malnberg Capitens-, Kungs- och Bolags-grufvorne varit

Transport 885.

Skk malm.
885.

Transport
med arbete belagde, hvaremot alla de öfriga grufvorne på detta fält blifvit dels försvarade genom Bergmästare-Embets meddelade Hvilostånds-Resolutioner, dels ock endast i den mån arbetade, som nödigt varit för egande-rättens bibehållande.

Beloppet af den brutne malmen har utgjort:

Uti Capitens-grufvan	500.	
„ Kungs-grufvan	3,500.	
„ Bolags-grufvan	400.	
		4,400.

Malm-afsändningen har åter uppgått till följande belopp:

Till Selets och Avasorss masugnar	4,959.
„ Gyljens masugn	1,413.

Summa afförd malm 6,372 Skk.

Piteå Socken. Af i denna Socken befintlige, på sednare åren uppfunne, malm-anledningar hafva de på Ristjålsberget blifvit brutne endast för att försvara egande-rätten, samt de på Hultmyrberget blott försökningsvis. Deremot har på Klöfverberget samt uti en skärpning på Qvarnberget malmbrytning ägt rum till ett belopp af 3,200.

Uti Rosforss nya masugn hafva 1,708 Skk af Klöfverbergets malm, samt 1,463 Skk af vid Ristjåls-grufvor befintelig inventariimalm, i förening med några blandningsmalmer från andra orter, blifvit förbrukade.

Westerbotten. Endast för egande-rättens bibehållande hafva de uti Collegii sednare Årsberättelser omnämde, uti Skellefteå Socken upptäckte så kallade Näsbergs och Fogelbergs grufvor blifvit arbetade.

Ångermanland. De på Ulfön uti Nätra Sockens skärgård på sednare åren uppfunne jernmalms-anledningar hafva i så måtto blifvit bearbetade, att åtskillige dagskärpningar blifvit brutne, hvarvid vunnits malm till ett belopp af 2,000.

Jemtland. Äfven år 1842 hafva jernmalms-anledningarne på Grötoms hemmans-mark i Kalls Socken endast försökningsvis blifvit med arbete belagde.

Transport 10,485.

	Skål malm.
	Transport 10,485.
Herjeådalen. Inom Tännäs Socken hafva Ljusnedals Bruksegare bearbetat malm-anledningarne på det så kallade Blixgrufve-fältet; och har malmbrytningen utgjort	2,184.

Helsingland Af de i Skogs Socken befintelige grufvor har endast Magmyre-grufvan varit under arbete; men deremot hafva uti Woxna Socken så väl flere grufvor uti Gymåsberget blifvit af Woxna och Dablfors Bruksegare gemensamt brutne, som ock tvenne nya anledningar för Woxna Brukseares enskildta räkning med arbete belagde.

Malmuppföringen har uppgått till följande belopp:

Vid Magmyre-grufvan	4,536.
„ Gymåsbergets grufvor	3,698.
„ Norrgrufvan	303.
„ Westbo-grufvan	390.

Summa Skål Bergvigt 8,927, eller i Tackj.vigt 6,867.

Gestrikland. Uti Thorsåkers Socken, hvarest malmfyndigheten inom detta landskap egenteligen förekommer, hafva icke allenast Gustaf Adolfs Stoll-, Göske-, Nyängs- och Myggbo gamla grufvor blifvit på vanligt sätt bearbetade, utan har ock på 15 särskildta de sednare åren uppfunne malm-anledningar brytning ägt rum; och ehuru, hvad desse sednare vidkommer, endast vid några få ställen sprängnings-omkostnaderne kunnat betäckas genom värdet af den afyttrade malmen, har dock denna grufve-rörelse i så måtto varit för orten nyttig, som den förskaffat arbetsförtjenst för ett större antal personer och bidragit der-till, att Bergsmännen kunnat med mera lätthet erhålla det för deras tackjerns-tillverkning erforderliga malmrede. Den uti Sjöhags-grufvan inom Årsunda Socken samt uti Åbro-grufvorne inom Ockelbo Socken började brytning har äfven detta år blifvit fortsatt.

Den erhållne malmen har blifvit uppgifven, som följer:

Vid Gustaf Adolfs Stoll-grufva	961.
„ Göske-grufvan	3,162.
„ Nyängs-grufvan	3,909.

Transport 8,032.	20,536.
------------------	---------

	Transport	8,032.	<i>Skål</i> malm.	20,536.
Vid Myggbo-grufvan		1,335.		
„ de nya grufvorne i Thorsåkers Socken		17,041.		
„ Sjöhags-grufvan		6,051.		
„ Åbro-grufvorne		539.		
Summa <i>Skål</i> Bergsvigt		32,998, eller i Tackj.vigt	25,383.	

Upland. Upsala Län. På Dannemora grufvefält har, utan att derföre nödige communitions- och försöknings-arbeten blifvit eftersatte, malmbrytningen så fortgått, att 17,814 *Skål* blifvit år 1842 mera uppfordrade, än under år 1841; utgörande beloppet af den erhållna malmen 116,370.

Utur grufvorne på Hammarins eller Helsingefältet i Alunda Socken, tillhörige Kihlaforss Bruksegare, hafva blifvit uppfordrade 14,500.

Uti den så kallade Olof Pehrs Nya grufva i Films Socken har maln blifvit bruten till ett belopp af 7,798.

Uti Vestra Pehrsbo grufva, belägen i samma Socken 400.

Och uti Österby Bruksegares enskildte grufve-försök 889.

Summa *Skål* Vict.vigt 139,957, eller i Tackj.vigt 121,786.

Stockholms Län. På Herrängs jernmalmsfält uti Häfverö Socken har brytning blifvit anställd uti 5 särskildta grufvor, hvarjemte de i samma Socken belägne Markdals grufvor varit bearbetade; och har dessutom Grufvebolaget, i anseende till aftagande malmtillgångar på sjelfva Herrängsfältet, beslutat, att åter upptaga den för längre tid tillbaka ödelagda Lapp-grufvan, för hvilket ändamål åtskillige förberedande arbeten redan blifvit vidtagne.

Transport, 166,705.

Skz maln.
Transport 166,705.

Malmuppfordringen, hvaruti 3,000 Skz från olfvännämde Markdals grufvor äro inbegripne, har uppgått till ett belopp af . . 20,755.

Till Finland hafva af Herrängs-malm endast 833 $\frac{1}{2}$ Skz blifvit aflörde.

Af de Vigelsbo Grufvebolag tillhörige grufvor i Valö Socken hafva äfven detta år Vigelsbo- och Myr-grufvorne, i anseende till det under byggnad varande uppfordringsverket, icke kunnat bearbetas; och har i följd deraf malmuppfordringen, då deruti inberäknas 1,026 Skz, erhållne från 3:ne af Bolaget brutne nya malm-anledningar i Börstills Socken, icke uppgått till högre belopp än 6,729.

Uti Björsta grufva i Hargs Socken hafva för Hargs Brukseares räkning blifvit brutne 204.

Summa Skz Vict.vigt 27,688, eller i Tackj.vigt 24,091.

Kopparbergs Län. Härstädes hafva 192 grufvor på de inom detta landskap befintelige flera särskildta malmfält blifvit af tillsammans 1,108 personer bearbetade; och har malmuppfordringen uppgått till följande belopp, nemligen:

Inom Grangärdes Socken: 107 grufvor brutne	256,698.
„ Norr- och Söderberkes Socknar: 31 grufvor	33,108.
„ Säthers Socken: Stora Bispbergs grufva	32,081.
„ „ „ Öfrige 4 grufvor	6,872.
„ Svärdsjö Socken: Vindkärnsfältet 11 grufvor	30,749.
„ „ „ Sjögrufvan	5,500.
„ Tuna Socken: 13 grufvor	28,986.
„ Ahls Socken: Svedje- och Walsarfsbergs-fälten med 6 grufvor	13,169.
„ Gagnefs Socken: Björkbergs-grufvan	907.

Transport 308,070. 190,796.

		Skk malm
	Transport	308,070. 190,796.
Inom Garpenbergs Socken: 7 grufvor	15,517.	
„ By Socken: Stormoss-grufvan	2,869.	
„ Husby Socken: Ny grufva vid Långshyttan . . .	1,624.	
„ Stora Schedvi Socken: Forssbo grufvor	1,626.	
„ Wika Socken: 3 grufvor	6,727.	
„ Kopparbergs Socken: 2 grufvor	2,041.	
„ Bjursås Socken: Sörskogs nya grufvor	1,905.	
		440,379.
<i>Westmanlands Län.</i> Inom Norbergs särskilda malmfält har		
jernmalms-uppfordringen tillsammans utgjort		131,426.
Deremot har malm-afförseln från Norbergs grufvor uppgått till		
följande belopp:		
Till Masugnar inom Norbergs Bergslag	86,470.	
„ Wester-Bergslagen i Kopparbergs Län	11,795.	
„ Öster-Bergslagen i dito Län	17,750.	
„ Gestrikland	2,739.	
„ Westerås, att vidare sjöledes transporteras	2,019.	
		Summa afförd malm Skk 120,773.

Örebro Län. Jernmalms-uppfordringen inom detta Läns Bergslager har väl år 1842 varit 15,273 Skk mindre, än under året näst förut; men då 1841 års större uppfordring egentligen tillkommit i följd af en samma år inom Lindes och Ramsbergs Bergslager utöfver behovet idkad grufvedrift, samt 1842 års malmbrytning med 32,138 Skk öfverskjuter medelbrytningen under de 5 åren 1836—1840, utvisar detta förhållande, att grufve-arbetet icke allenast icke blifvit eftersatt, utan fastmera fortfar, att vara i det uti de sednare Års-Berättelserne anmärkta tilltagande, särdeles inom Nora Bergslag, hvarest malmpriset, som år 1842 utgjort i medeltal för Dalkarlsbergs-malmen 1: 42. s., samt för ortens öfrige malmer 1: 20., allt Banco, per Skk, icke annat kunnat än uppmuntra grufvebrytningen, ehuru väl afkastningen af densamma, i anseende till det inom desse Bergslager i all-

Transport 762,601.

Skk malm. 762,601.

Transport

mänhet öfliga sätt, att emot tackjern utbyta malmen, är beroende af de förändringar, som tackjernsprisen kunna komma att undergå.

Malmuppfordringen har blifvit uppgifven på följande sätt:

Inom Nora Bergslag	159,625.
„ Lindes och Ramsbergs Bergslager	45,201.
„ Lekebergs Bergslag	12,133.
„ Lerbecks dito	8,469.
„ Nya Kopparbergs dito	21,515.
„ Hjulsjö dito	11,676.
„ Grythytte dito	14,346.
„ Helleforss dito	1,971.
	274,936.

Wermlands Län. Det uti förra årens Berättelser anmärkta förhållande med malmtillgångarne inom Filipstads Bergslager, fortfar ännu att äga rum, så att, då den uppbrutne malmen icke är svarande emot behovet för ortens tackjerns-tillverkning, måste bristen fyllas genom så kallad plock-malm, eller sådan, som ur varphoparne plockas och utsofras; och har den sammanlagda malmvinsten år 1842 uppgått till följande belopp:

		Bruten malm. Skk.	Plockmalm. Skk.
Vid Tabergs malmfält, 2 grufvor brutne		27,452.	7,160.
„ Nordmarks Odalfält, 5 „ „		20,830.	8,766.
„ Finshyttebergs malmfält, 4 „ „		6,528.	5,528.
„ Haborshyttehögs dito 4 „ „		7,556.	44.
„ Öfrige fälten i norra och vestra Bergslagen, 8 grufvor bearbetade		4,952.	3,574.
„ Persbergs Odalfält och Yngshyttegrund, 25 grufvor brutne		50,132.	35,160.
„ Långbanshyttefältet, 4 grufvor brutne		3,570.	1,898.
„ Nykroppafältet, 3 „ „		3,916.	958.
		124,936.	63,088.

Den uppbrutna malmen och den sofrade utgöra således tillsammans 188,024.

Transport 1,225,561.

Skk malm.

Transport 1,225,561.

Elfsborgs Län. Inom Ånimskogs Socken på Dahlsland hafva af det så kallade Gustafsforss Bruks Bolag åtskillige anledningar blifvit bearbetade och jernmalm erhållits till ett belopp af 2,400.

Södermanland. På Utön har grufvetrytningen obehindradt fortgått och malmvinsten uppgått till 96,435 Skk Vict.vigt, som här utföres i Tackj.vigt med 83,913.

Malm-afskeppningen har deremot utgjort:

Till Masugnar inom	Westerbottens Län	6,350.
” ” ”	Wester-Norrlands Län	13,602.
” ” ”	Gefleborgs Län	20,542.
” ” ”	Södermanlands Län	4,836.
” ” ”	Östergöthlands Län	1,460.
” ” ”	Calmar Län	5,560.
” ” ”	Kronobergs Län	300.
		52,650.

Till Bruk i Finland 19,291.

Summa afförd malm Skk 71,941.

Förvandlas desse 71,941 Skk Vict.vigt till Tackj.vigt blifver beloppet 62,600 Skk; och som malm-inventarierna vid årets början utgjorde 28,316 Skk, hafva de, då malm-uppfordringen med 21,313 Skk öfverstigit malm-afskeppningen, vid årets slut uppgått till 49,629 Skk Tackj.vigt.

Hvad de öfrige grufvorne i Södermanland beträffar, har malm-brytningen utgjort:

Vid Skesviks-, Damm- och Kärr-grufvorne i Tunabergs Socken	4,713.
” Färohla grufva i Svärta Socken	10,000.
” Elgsjö grufva i Gåsinge Socken	7,500.
” Nya Stafs grufva i Floda Socken	7,600.
” Högsjö Stafs grufva ” ”	1,608.
” Göhlstugu-grufvan ” ”	11,500.
” Skarndahls grufva ” ”	5,200.
” Starrsätters grufva i Dunkers Socken	1,500.
	49,621.

Transport 1,361,495.

Skål malin
Transport 1,361,495.

Östergöthland. Sedan stora Petäugs-grufvan, för hvars upptagande från ödesmål förberedande arbeten åren 1840 och 1841 blifvit vidtagne, under nu ifrågavarande år varit bruten på malin, samt genom en schakt-anläggning vid Nartorps grufva, den fordom der bearbetade gången blifvit påträffad, har malin-uppfördringen inom detta landskap uppgått till högre belopp, än de föregående åren, och utgjort:

Vid stora Petäugs grufva i Börrums Capell	5,086.
„ lilla Petäugs grufva i samma Capell	3,855.
„ Ormstorps östra grufva i Skällviks Socken	887.
„ en ny skärpning invid samma grufva	666.
„ Nartorps grufva äfven i Skällviks Socken	8,873.
„ Kettil-grufvan i Östra Husby Socken	350.

19,717.

Nartorps-malmen, som skall vara af god beskaffenhet, har blifvit förd dels till Calmar Län, dels ock canalvägen till Billingsforss masugn på Dahlsland, samt till Dahlby Bergsmanshytta i Örebro Län.

Calmar Län. Malmbrytningen inom detta Län har år 1842 varit inskränkt till det i Ukna Socken belägne, så kallade Stensnäs eller Stenbo grufvefält, utgörande uppfördringen:

Vid Ankarsrums grufvan	1,300.
„ Eds grufvan	8,000.
„ Stor- och Rytta-grufvorne	3,024.

12,324.

Jönköpings Län. Vid Taberget inom Månsarps Socken har malmbrytningen, såsom der vanligt är, blifvit anställd ofvan dag eller från bergets öfre trakter, der ymnig tillgång finnes på malin af samma beskaffenhet som förr; och har brytningen utgjort 67,100.

Den i Fröderyds Socken belägne Ingelnåla jerngrufva har år 1842 blifvit af Braås Bruksegare bearbetad och malinvinsten uppgått till 137.

67,237.

Kronobergs Län. Sjömalms-upptagningen inom detta Län har år 1842 varit något mindre än åren förut, i anseende till kort vinter och svaga isar, och från vissa Bruk klagas äfven öfver mindre god tillgång på rikare malin.

Summa Bergmalm Skål Tackj.vigt 1,460,773.

Jernmalms-uppfördringen utgjorde år 1841 1,356,889.

I medeltal de 5 åren 1836—1840 1,288,726.

Någon uppgift har icke blifvit meddelad, att sjö- och myrmalmer blifvit förbrukade inom andra orter, än Kronobergs, Calmar och Jönköpings Län, hvarest de äfven år 1842 på vanligt sätt blifvit upptagne och begagnade.

Under loppet af år 1842 hafva af vederbörande Bergshauptmän och Bergmästare blifvit utfärdade tillsammans 1,306 mutsedlar, af hvilka 620 på nya ställen samt 686 på förut kända och arbetade malm-anledningar, allt på sätt efterföljande Tabell närmare utvisar:

<i>Mutsedlar</i> meddelade på nya malm- och mineral-anled- ningar.	Gyllisk malm.	Silfver- och Blymalm.	Koppar-malm.	Jernmalm.	Sjö- och Myrsmalm.	Cobolt.	Brunsten.	Stenkol.	Kiselbrott.	Skiffer.	Porfyr.	Molybden.	Gulochru.	Sandstensbrott.	Kalk- och Limsten.	Stålstien.	Koppar-slag- varp.	Jernmalms och Slag-varp.	S u m m a.
Af Bergshauptmannen vid Stora Koppar- berget	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
„ Bergmästaren i West- manlands och Kop- parbergs Län	—	2	8	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	7	—	—	136
„ „ i Nora och Lindes Bergmästaredöme . .	—	2	8	49	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	2	—	—	—	69
„ „ i Nya Kopparbergs dito	—	2	6	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
„ „ i Wermlands dito	—	1	2	81	2	—	—	—	6	6	—	—	—	4	2	—	—	—	104
„ „ i Södermanlands och Östergöthlands dito	—	—	1	6	25	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	35
„ „ i Uplands och Gef- leborgs Läns dito . .	—	1	7	159	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	20	—	—	—	192
„ „ i Kronobergs dito	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
„ „ i Wester-Norr- lands dito	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
„ „ i Norr- och We- sterbottens dito . . .	3	1	13	17	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	38
Tills. på nya ställen	3	9	49	448	30	2	1	2	11	6	—	1	2	12	37	7	—	—	620

<i>Mutsedlar</i>	Gylltisk malm.	Silfver- och Blymaln.	Koppar-malm.	Jernmaln.	Sjön- och Myr-malm.	Cobalt.	Brinnsten.	Stenkol.	Kiselbrott.	Skiffer.	Porfyr.	Molybden.	Gulochra.	Sjundensbrott.	Kalk- och Linsen.	Stålstén.	Koppar-slags-varp.	Jernmalms- och Slags-varp.	Summa.
utfärdade å förut bearbetade ställen.																			
Äf Bergshauptmannen																			
vid Stora Kopparberget	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	7
„ „ vid Sala Silfververk	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ Bergmästaren i Westmanlands och Kopparbergs Län . . .	—	—	13	123	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	27	2	2	4	189
„ „ i Nora och Lindes Bergmästaredöme	—	7	20	71	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—	1	111
„ „ i Nya Kopparbergs dito	—	1	7	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
„ „ i Wermlands dito	—	4	5	129	—	—	1	—	5	7	—	—	—	—	2	2	1	87	243
„ „ i Södermanlands och Östergöthlands dito	—	—	4	19	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	28
„ „ i Uplands och Gefleborgs Läns d:o	—	5	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	29
„ „ i Kronobergs d:o	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
„ „ i Wester-Norrlands dito	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
„ „ i Norr- och Westerbottens dito	—	—	22	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Tillsammans på förut bearbetade ställen	—	17	77	407	1	3	4	—	5	7	18	—	—	2	42	4	6	93	686
Tillkomma de på nya malm-anledningar	3	9	49	448	30	2	1	2	11	6	—	1	2	12	37	7	—	—	620
Summa Mutsedlar	3	26	126	855	31	5	5	2	16	13	18	1	2	14	79	11	6	93	1306

Deremot hafva hvilostånd på viss tid för grufvor och malm-anledningar blifvit beviljade, på sätt efterföljande Tabell utvisar:

	Silfver- och Bly-malm.	Kopparmalm.	Jernmalm.	Sty- och Myr-malm.	Cobolt.	Brusten.	Kalk- och Låsten.	Stållsten.	Jernmalms- och Slagvarp.	Summa.
Inom Westmanlands och Kopparbergs Län										
Bergmästaredöme	10	14	263	3	—	—	1	1	1	293
„ Nora och Lindes dito	—	5	14	—	—	1	2	—	—	22
„ Nya Kopparbergs dito	—	—	40	—	—	—	—	—	—	40
„ Wermlands dito	—	—	25	—	—	—	—	1	5	31
„ Södermanlands och Östergöthlands dito	—	1	8	—	1	—	—	—	—	10
„ Uplands och Gefleborgs Län dito	—	1	69	—	—	—	—	—	—	70
„ Norr- och Westerbottens dito	—	—	46	—	—	—	—	—	—	46
Summa hvilostånd	10	21	465	3	1	1	3	2	6	512

2^{dra} Artikeln.

Tackjerns-blåsningen.

	Mas- guar i gång år 1842.	Blåsningstid.	Uppgifven Tackjerns- tillverkning.	Antal Fridygn.	Tionde- Tackjern.			
		Dygn. Tim.	Tackjernsvigt.		Tackjernsvigt.			
		Dygn. Tim.	Skf. Fm.		Skf. Lbf. Z.			
Norrbottnens Län	5	469	—	7,255	469	—	—	—
Westerbottens Län	1	150	—	3,067	8	65	14	—
Jemtlands Län	1	59	13	515	59 ¹³ ₁₁	—	—	—
Wester-Norrlands Län	5	749	8	16,505	138 ¹ ₁₀	313	16	10
Gefleborgs Län, Helsingland . .	8	1,351	8	33,698	64	661	6	8
” ” Gestrikland	16	1,806	16	38,805	127	684	20	13
Upsala Län	7	1,035	3	26,613	56	927	16	—
Stockholms Län	1	133	23	3,474	8	125	24	18
Kopparbergs Län	48	7,546	11	170,953	649 ¹³ ₁₈	4,232	19	1
Westmanlands Län	12	1,788	8	33,218	96	1,098	10	6
Örebro Län	57	9,224	18	161,607	576 ⁹ ₁₁	5,263	3	17
Wermlands Län	30	4,326	14	90,349	330 ¹¹ ₁₁	2,682	16	7
Södermanlands Län	5	1,009	16	12,960	24	204	15	8
Östergöthlands Län	2	421	23	5,960	31	191	7	16
Elfsborgs Län	1	64	15	830	64 ⁵ ₁₄	—	—	—
Calmar Län	4	521	21	6,965	191	154	3	3
Jönköpings Län	8	1,188	15	9,858	73	343	22	14
Kronobergs Län	4	482	—	4,025	182	111	25	8
Summa	215	32,329	20	626,657	3,147 ¹ ₁₁	17,061	14	9

Emedan 18,416 *Skz* af den här upptagne tackjerns-tillverkningen 626,657 *Skz* bestått af gjutgods, som vid sjelfva masugnarne ästadkommits, finnes det för smidet återstående tackjernet utgöra 608,241 *Skz*, hvilka således hafva varit mer än tillräcklige för det under året tillverkade stång- och ämnesjerns-smidet 576,845 *Skz*.

Blåsningstiden 32,329 dygn 20 timmar under år 1842, är väl 1,858 dygn kortare, än den, som under det nästföregångna året ägde rum; men detta oaktadt är tackjerns-tillverkningen 5,754 *Skz* större, än under år 1841.

Tackjerns-production på hvarje blåsningdygn har uppgått till 19,38 *Skz*, eller 1,22 *Skz* mera, än per dygn år 1841; varande sålunda tillökningen uti dygns-tillverkningen under år 1842 den största, som något år ägt rum sedan begagnandet af upphettad luft vid masugnarne år 1833 först infördes, och visar sig tackjerns-beräkningen per dygn år 1842 icke mindre än 5,07 *Skz* högre, än den, som upptogs för år 1833.

Inom de egentelige till afsalu blåsande Tackjerns-Bergslagerne, nemligen: Wester-Bergslagen, Norbergs, Nya Kopparbergs, Hellefors, Grythytt, Hjulsjö, Nora, Lindes och Ramsbergs, Lekebergs och Carlskoga samt Filipstads Bergslager, har, under en blåsningstid af 18,288 dygn 22 timmar, tackjernstillverkningen uti 116 masugnar uppgått till 339,820 *Skz*, samt uti orterne utom berörde Bergslager förhållandet varit sådant, att 286,837 *Skz* blifvit producerade uti 99 Masugnar, hvilka varit i gång under en sammanlaggd tid af 14,040 dygn 22 timmar.

På hvarje blåsningdygn inom de egentelige Bergslagerne har således tackjerns-tillverkningen uppgått till 18,25 *Skz*, samt uti de öfrige orterne till 20,43 *Skz*; och är denna skillnad 2,18 *Skz* i tackjerns-production per dygn inom och utom Bergslag större, än den, som för något föregående år blifvit anmärkt, utgörande ifrågavarande skillnad år 1841 endast 0,85 *Skz*, samt under de 5 åren 1836—1840 i medeltal 1,33 *Skz*.

Af de på förestående Tabell öfver tackjerns-productionen upptagne fridygn 3,147 $\frac{1}{4}$, utgöra 1,352 $\frac{1}{4}$ dygn hela blåsningstiden för följande under frihets-år varande masugnar, nemligen: Torneåfors, Gyljens, Avasfors, Selets och Rosfors masugnar i Norrbotten; Ljusnedals masugn i Herjedalen; Utansjö masugn i Wester-Norrlands Län; Tanså masugn i Kopparbergs Län; Lennartsfors masugn i Wermland; Billingsfors masugn på Dahlsländ; Ankarsrums masugn i Calmar Län; samt Säfsjöströms masugn i Kronobergs Län; men de öfrige 1,795 dygnen äro de vanliga så kallade fridygnen, hvilka enligt Författningarne få beräknas icke allenast vid hvarje blåsnings början, utan ock då masugn ombygges eller ny pipa deruti insättes.

Af Eders Kongl. Maj:ts och Kronans på Tabellen antecknade Tionde-jern 17,061 *Sk* 14 *L* 9 *℔*, hafva vederbörande Masugnsegare lemnat följande belopp in natura, nemligen:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>℔</i>
Inom Nya Kopparbergs Bergmästaredöme	389.	14.	6.
„ Westmanlands och Kopparbergs Läns dito	2,187.	22.	9.
„ Nora och Lindes dito	770.	11.	4.
„ Wermlands dito	2,261.	19.	5.
Summa <i>Sk</i> 5,609.	15.	4.	

Deremot har det återstående beloppet, 11,451 *Sk* 25 *L* 5 *℔*, af Tionde-jernet blifvit löst med penningar, enligt följande af Kammar-Collegium, Stats-Contoret och Bergs-Collegium upprättade Taxa, nemligen:

		Banco R:dr <i>Sk</i>
För Masugnarne under Löfsta, Österby, Gimo och Rånäs Bruk	11:	—
„ dito „ Forssmarks, Gysinge, Strömsbergs och Ullforss Bruk, samt Harnäs Masugn	9:	24.
„ dito „ Skebo, Hargs, Vattholma och Söderforss Bruk	9:	—
„ dito „ Elfkarleö Bruk	8:	24.
„ dito uti Norbergs och Skinskattebergs Bergslager	7:	36.
„ dito „ Nora Bergslag i Örebro Län	7:	36.
„ dito „ Lindes dito i dito	7:	32.
„ dito „ Ramsbergs dito i dito	7:	16.
„ dito „ Lekebergs dito i dito	8:	24.
„ dito „ Lerbäcks dito i dito	8:	20.
„ dito „ Nya Kopparbergs dito i dito	6:	28.
„ dito „ Hjulsjö dito i dito	7:	8.
„ dito „ Grythytte och Helleforss Bergslager i dito	7:	24.
„ dito „ Carlskoga Bergslag i dito	8:	24.
„ dito „ Filipstads Bergslag i Wermlands Län	8:	24.
„ dito „ Graugärdes Bergslag i Kopparbergs Län, utom Pehrsbo	7:	4.
„ dito „ Norrberkes dito i dito	7:	12.

			Banco Rdr Sk.
För Masugnarne uti Söderberkes, Tuna, Säfsens och Floda Socknar, jemte			
	Pehrsbo Masugn i Graugärdes Socken af samma		
	Län	7:	20.
„ dito	„ Öster-Bergslagen i Kopparbergs Län, samt af Mas-		
	ugnarne till Dådrams och Svartnäs Bruk i sam-		
	ma Län	7:	35.
„ dito	„ Öster-Dalarne, med undantag af sistnämde Bruks		
	Masugnar	6:	36.
„ dito	„ Södermanlands och Östergötlands Län	7:	36.
„ dito	„ Tabergs Bergslag och inom Jönköpings Län, med		
	undantag af Ohs, Bruzaholms och Äminne Mas-		
	ugnar	7:	49.
„ dito	„ Calmar och Kronobergs Län, samt af Ohs, Bruza-		
	holms och Äminne Masugnar i Jönköpings Län	6:	20.
„ dito	„ Ofvansjö och Thorsåkers Bergslager, samt i allmän-		
	het för Masugnarne inom Gefleborgs, Wester-		
	Norrlands, samt Norr- och Westerbottens Län .	7:	36.

För öfrigt har för vissa Masugnar i de Norra Länen i vanlig ordning åtnjutits den, i följd af dem tillhörande svagare malmfång, till 3 Rdr 32 sk. beviljade nedsättning i lösen för hvarje *Sk* Tionde-tackjern.

Med anledning af den, genom Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse d. 4 Junii 1842, Finska Bruksegarne beviljade förlängning af tillåtelsen att från Sverige utföra tackjern, nemligen 6000 *Sk* för hvarterdera af åren 1842, 1843 och 1844, hafva 5,998½ *Sk* tackjern blifvit till Finland exporterade under loppet af nu ifrågavarande år.

3de Artikeln.

Gjutgods-tillverkningen och Gjuterierne.

	Uppgifven gjutgods- tillverkning vid Masugnarne år 1842. Tackjernsvigt.
	Skk.
Norrbottnens Län	280
Westerbottnens dito	259
Jemtlands dito	48
Wester-Norrlands dito	169
Gefleborgs dito, Helsingland	373
„ „ Gestrikland	267
Stockholms dito	27
Kopparbergs dito	1,655
Westmanlands dito	1,227
Örebro dito	2,726
Wernlands dito	1,220
Södermanlands dito	5,832
Östergöthlands dito	1,686
Elfsborgs dito	135
Calmar dito	615
Jönköpings dito	549
Kronobergs dito	1,348
Summa	18,416

Den upptagne gjutgods-tillverkningen 18,416 Skk är 2,974 Skk mindre än den, som ägde rum året nästförut, samt understiger med 2,541 Skk medeltillverkningen för de 5 åren 1836—1840.

Hvad angår gjutgods-tillverkningen vid de egentelige Gjuterierne, hvarest tackjern antingen uti Cupol- och Reverber-ugnar eller så kallade stjälpugnar omsmältes, samt således oberäknad den tillverkning af kanoner och ammunition, som vid Finspong och Åker åstadkommes; så har förhållandet dermed år 1842 varit, som följande Tabell närmare utvisar:

				Banco		
				Ridr	sk.	rst.
Vid Kungsholms Gjuteri i	<i>Sk</i>	<i>L</i>	<i>Å</i>			
Stockholm	750.	—	—	Tillverkningsvärde*)	13,500:	— —
„ Nyköpings dito	1,710.	15.	13.	„	30,794:	3. —
„ Motala dito i Östergöth-						
land	2,640.	11.	1.	„	66,201:	24. 7.
„ Finspongs dito i dito .	405.	3.	15.	„	7,293:	17. 10.
„ Åkers dito i Söderman-						
land	1,233.	12.	—	„	22,204:	38. 4.
„ Krokforss dito i Örebro						
Län	984.	15.	7.	„	17,725:	39. 2.
„ Forssbacka dito i Gest-						
rikland	1,033.	—	—	„	18,594:	— —
„ Dormsjö dito i Koppar-						
bergs Län	900.	18.	—	„	16,216:	9. 8.
„ Furudahls dito i dito	666.	—	—	„	11,988:	— —
„ Closters dito i dito . .	153.	13.	10.	„	2,766:	7. 1.
„ Ankarsrums dito i Cal-						
mar Län	1,050.	—	—	„	18,900:	— —
„ Öremo dito i Krono-						
bergs dito	93.	15.	—	„	1,687:	24. —
„ Helsingborgs dito . . .	415.	2.	19.	„	8,449:	17. 5.
Summa Gjutgods	12,037.	7.	5.	Så tillverkn:svärde	236,320:	37. 1.

*) Vid de ställen tillverkningsvärdet icke blifvit uppgifvit, har det beräknats efter ett medelbelopp af 18 Ridr per *Sk*.

Enligt Tullverkets räkenskaper har exporten af Gjutgods år 1842 förhållit sig sålunda:

	Bomber, Kulor och Kanoner.		Grytor, Kittlar samt Gallerverk.		Kakel- ugnar.		Summa.		Diverse gjutgods, ej specifice- radt, men upptaget i penninge- värde.	
	Sk	L	Sk	L	Sk	L	Sk	L	R:dr	sk.
Till Norrige	891	10	5	15	—	—	897	5	1,500	—
„ Finland	4	5	460	10	—	—	464	15	313	16
„ Ryssland	35	—	—	—	—	—	35	—	—	—
„ Preussen	799	10	1	—	—	—	800	10	—	—
„ Danmark	1,246	15	—	—	—	—	1,246	15	125	—
„ Lybeck	1,546	10	15	5	—	—	1,561	15	—	—
„ Hamburg	—	—	—	—	8	5	8	5	—	—
„ Stora Britannien och Irland	40	5	—	—	—	—	40	5	8	—
„ Portugal	3	5	—	—	—	—	3	5	—	—
„ Asiatiska utom Me- delhafvet belägne Länder	—	—	—	—	—	—	—	—	344	—
Summa	4,567	—	482	10	8	5	5,057	15	2,290	16

4de Artikeln.

Stång- och Ämnesjerns-Smidet.

	Här- dar.	Frälse-rätt.			Privilegierade Smidesbeloppet, Hammaraskatten oberäknat, d. 31 December 1842.			Hammaraskatten å privilegierade Smidet den 31 December 1842.			Uppgifven Stång- och Ämnesjerns- tillverk- ning år 1842.	
		Sk	L	Ø	Sk	L	Ø	Sk	L	Ø	Sk	
		Bergs	vi	gt.	Bergs	vi	gt.	Bergs	vi	gt.	Bergs	vi
Norrbottnens Län	24	—	—	—	8,900	—	—	89	—	—	4,541	
Westerbottnens dito	19	45	—	—	8,766	13	—	87	13	7	6,964	
Jemtlands dito	8	—	—	—	3,100	—	—	31	—	—	550	
Wester-Norrlands dito	82	167	10	—	38,891	12	—	388	18	6	36,687	
Gefleborgs Län, Helsing- land	62	315	—	—	29,785	19	—	297	17	4	33,907	
„ „ Gestrikland	101	390	—	—	50,066	13	9	500	13	7	53,792	
Upsala Län	29	940	—	—	13,738	6	—	137	7	13	22,064	
Stockholms dito	19	1,264	8	5	9,085	11	15	90	17	2	12,748	
Kopparbergs dito	178	371	18	—	76,896	9	8	768	19	7	78,106	
Westmanlands dito	128	2,252	10	—	60,350	13	—	603	10	4	62,109	
Örebro dito	169	4,422	5	—	72,789	12	—	727	17	19	72,589	
Wermlands dito	264	2,628	15	—	129,971	18	10	1,299	14	11	101,438	
Götheborgs och Bohus dito	2	—	—	—	950	—	—	9	10	—	246	
Södermanlands dito	48	1,066	—	—	16,055	—	—	160	11	—	14,427	
Östergöthlands dito	78	1,444	10	—	26,940	14	—	269	8	4	28,952	
Skaraborgs dito	24	470	10	—	9,068	13	—	90	13	15	8,231	
Elfsborgs dito	39	7	10	—	19,283	5	—	192	16	13	13,613	
Calmar Län	34	517	10	—	9,750	—	—	97	10	—	8,996	
Jönköpings dito	34	800	—	—	13,569	19	—	135	14	1	10,675	
Kronobergs dito	22	285	—	—	5,884	18	—	58	17	—	5,876	
Hallands dito	1	—	—	—	600	—	—	6	—	—	334	
Summa		1,365	17,388	6	5	604,445	17	2	6,044	9	13	576,845

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts uti Kungörelse af den 18 sistlidne Februari meddelade Nådiga Förordnande, att den hammarskatt, som hitintills varit till högre belopp, än En procent af privilegierad Smidesrätt fastställd, skulle ifrån och med Smidesåret 1842, utan afseende på olika smides-metoder, till Ett *Sk* för hundra nedsättas, har uti förestående Tabell hammarskatten, i enlighet med samma Nådiga föreskrift, blifvit utförd, sedan från det privilegierade smidet afräknats och uti särskild column upptagits den så kallade frälserätten, eller det belopp, som utan hammarskatt tillkommer det så kallade frälse-smidet; och har på detta sätt den skillnad i beskattning, som hittills förefunnits emellan gammalt och nytt smide, upphört att äga rum.

Under år 1842 hafva 7 härdar, jemte en smides-rätt af tillsammans 8,519 *Sk* 17 *L*, hammarskatten oberäknad, tillkommit; men som under samma år en härd och 900 *Sk* smide blifvit nedlagde, utgör rätta tillökningen af verkstäder 6 härdar samt af smide 7,619 *Sk* 17 *L*.

Af det nya smidet hafva 4,366 *Sk* 14 *L* blifvit privilegierade på grund af förut anställda undersökningar, samt 4,153 *Sk* 3 *L*, med anledning af föreskriften uti 4. §. af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse den 26 October 1838, eller till $\frac{1}{3}$ af förut vid Bruken tillåten smidesrätt.

Sammanräknas de smides-tillökningar, hvilka utan föregångne undersökningar tillkommit i enlighet med stadgandet uti sistberörde §. af 1838 års Kongl. Kungörelse, utgör beloppet till 1842 års slut 79,495 *Sk* 4 *L* 2 *ö*.

Efter hvad de för hvarje Verk utfärdade Resolutioner föreskrifva, skall hammarskatt för det nya smidet 8,519 *Sk* 17 *L* utgöras i följande ordning efter tiden, nemligen:

	<i>Sk</i>	<i>L</i>
från och med smidesåret 1842 för	5,383.	6.
" " 1843 "	2,536.	11.
" " 1849 "	600.	—
Summa <i>Sk</i>	8,519.	17.

Den på Tabellen upptagne stång- och ämnesjerns-tillverkningen 576,845 *Sk* Bergsvigt är 13,934 *Sk* mindre än den för år 1841, men öfverskjuter med 31,648 *Sk* medeltillverkningen för de 5 åren 1836—1840.

Då från Bruken på Rikets särskildta vågar blifvit införde 577,076 *Sk* 6 *L* 2 *ö* stångjern, samt 63,827 *Sk* 14 *L* 6 *ö* jernmanufactur, eller tillsammans 640,904 *Sk* 8 *ö* Stapelstads-vigt, är den för året uppgifne stång- och ämnesjerns-tillverkningen, om den förvandlas till samma vigt, 6,374 *Sk*

mindre än vågförings-beloppet; och om nu härjemte skulle beräknas den vanliga afyttringen vid Bruken, i och för consumptionen inom landet, blifver skillnaden emellan jern-tillverkningen och det från Bruken disponerade beloppet ännu större.

Af det vågförda beloppet 640,904 *Sk℔* 8 *℔*, hafva från vågarne för inrikes förbrukning blifvit afvägde 19,479 *Sk℔* 10 *L℔* 8 *℔* stångjern, samt 21,364 *Sk℔* 13 *L℔* 6 *℔* jernmanufactur, eller tillsammans 40,844 *Sk℔* 3 *L℔* 14 *℔*.

Exporten år 1842 af stångjern och jernmanufactur sammanräknade har deremot utgjort 497,635 *Sk℔* 10 *L℔* 8 *℔*, varande denna utförsel 84,706 *Sk℔* mindre, än den under år 1841, samt understiger med 13,277 *Sk℔* medel-exporten för de 5 åren 1836—1840.

Om nu endast exporten af stångjern under smidesåret 1842 afses, har den, enligt Våg-räkenskaperne, uppgått till följande belopp, nemligen:

	<i>Sk℔</i>	<i>L℔</i>	<i>℔</i>
Från Stockholms Våg	241,185.	1.	15.
„ Götheborgs dito	115,283.	19.	15.
„ de öfrige Vågarne	109,180.	19.	8.
Summa Stångjerns-export	465,650.	—	18.

Denna export är 81,832 *Sk℔* mindre, än den som ägde rum år 1841, samt understiger med 15,197 *Sk℔* medel-utförseln för de 5 åren 1836—1840.

Stångjerns-inventarierna, hvilka vid början af smidesåret 1842 utgjorde på Rikets Vågar 242,119 *Sk℔* 1 *L℔*, hafva vid slutet af samma år funnits vara:

	<i>Sk℔</i>	<i>L℔</i>	<i>℔</i>
På Stockholms Våg	157,731.	5.	1.
„ Götheborgs dito	137,550.	17.	15.
„ de öfrige Stapelstads-Vågarne	31,556.	18.	12.
„ Upstads-Vågarne	7,047.	8.	6.
Summa Stångjerns-Inventarier	333,886.	9.	14.

Enligt Tullverkets Räkenskaper, hvilka omfatta Calender-året, och då destinations-orterne tillika utsättas, visar sig förhållandet med exporten hafva varit följande, nemligen:

	Stapelstads-vigt.	
	SKM	LX
Till Norrige	2,414	10
„ Finland	8,602	10
„ Preussen	47,531	5
„ Danmark	35,555	—
„ Mecklenburg	9,863	15
„ Lybeck	19,553	5
„ Hamburg	2,578	10
„ Bremen	11,895	5
„ Hannover och Oldenburg	7,475	—
„ Nederländerne	10,511	10
„ Belgien	452	5
„ Stora Britannien och Irland	108,445	5
„ Frankrike	46,243	10
„ Portugal med Madera, Cap-Verds-Öarne och Azorerne	20,919	5
„ Italien utom Österrikiska besittningarne	1,006	15
„ Gibraltar och Malta	152	—
„ Algierien	3,394	10
„ Öfriga delar af Afrika	122	—
„ Asiatiska utom Medelhafvet belägne Länder samt Australien	14,659	5
„ Förenta Staterne i Norra Amerika	69,017	5
„ Westindiska Öarne	181	10
„ Brasilien	3,064	10
„ Öfrige Länder i Norra och Södra Amerika	928	5
Summa Jern-export	424,566	15

Jemte denna export af stångjern har, med Eders Kongl. Maj:ts Nådiga tillstånd, en utförsel af så kallade smältstycken ägt rum, nemligen till Preussen 217 *Sk* 10 *L*, samt till England 1,784 *Sk* 10 *L*, eller tillsammans 2,002 *Sk*.

Lösnings-priserne för Eders Kongl. Maj:ts och Kronans Hammarskatts-jern hafva, i enlighet med den af Kammar-Collegium, Stats-Contoret och Bergs-Collegium för året upprättade Taxa, blifvit sålunda fastställda per *Sk*:

	Rdr sk.
För Löfsta, Österby, Gimo och Rånäs Bruk	28. —
„ Forssmarks, Strömsbergs, Ullforss och Gysinge Bruk	25. —
„ Skebo, Hargs, Wattholma och Söderforss Bruk	23. —
„ Elfkarleö Bruk	18. —
„ Alla öfrige Stångjernsverk uti hvad ort eller Län i Riket som helst	16. —
„ Ämnesverken	16. —
„ Bergsmanshamnarne	15. —

5te Artikeln.

Jern-Manufactur-tillverkningen.

	Uppgifven Jern- manufactur- tillverkning för år 1842. Bergsvigt.
	SkK.
Norrbottens Län	950
Westerbottens dito	440
Jemtlands dito	205
Wester-Norrlands dito	2,371
Gefleborgs dito, Helsingland	469
„ „ Gestrikland	1,266
Upsala dito	924
Stockholms dito	1,511
Kopparbergs dito	12,133
Westmanlands dito	4,407
Örebro dito	9,556
Wermlands dito	18,401
Götheborgs och Bohus dito	611
Södermanlands dito	7,268
Östergöthlands dito	7,182
Skaraborgs dito	492
Elfsborgs dito	6,985
Calmar dito	1,315
Jönköpings dito	1,702
Kronobergs dito	1,531
Hallands dito	254
Summa Jern-Manufactur	79,973

Denna tillverkning af jernmanufactur öfverskjuter med 8,214 *Sk℔* det quantum, som år 1841 blef åstadkommit, och med 23,046 *Sk℔* tillverkningsbeloppet i medeltal de 5 åren 1836—1840.

Under smidesåret 1842 har den jernmanufactur, som från Bruken på väg inkommit, uppgått till ett belopp af 63,827 *Sk℔* 14 *L℔* 6 *℔*; och som Rikets hela jernmanufactur-tillverkning, 79,973 *Sk℔* Bergsvigt, förvandlad till Stapelstadsvigt utgör 87,970 *Sk℔*, öfverskjuter tillverkningen med 24,143 *Sk℔* det quantum, som blifvit vägfördt.

Af den på väg införde jernmanufactur hafva 21,364 *Sk℔* 13 *L℔* 6 *℔* derifrån åter blifvit för inrikes förbrukningen afförde, hvaremot under smidesåret till export afvägts:

	<i>Sk℔</i>	<i>L℔</i>	<i>℔</i>
Från Stockholms väg	17,528.	6.	8.
„ Göteborgs dito	12,141.	3.	18.
„ de öfrige vågarne	2,315.	19.	4.

Summa Jernmanufactur-export 31,985. 9. 10. Stap.vigt.

Denna export understiger med 2,873 *Sk℔* den som ägde rum år 1841, men år 1,920 *Sk℔* större än utförseln i medeltal de 5 åren 1836—1840.

Inventarierne på Rikets vågar af jernmanufactur, hvilka vid 1842 års början utgjorde 28,910 *Sk℔* 16 *L℔*, hafva vid smidesårets slut funnits vara:

	<i>Sk℔</i>	<i>L℔</i>	<i>℔</i>
På Stockholms väg	26,626.	7.	11.
„ Göteborgs dito	11,414.	—	5.
„ de öfrige Stapelstads-vågarne	817.	1.	17.
„ Upstads-vågarne	508.	5.	8.

Summa inventarier af Jernmanufactur 39,365. 15. 1. Stap.vigt.

I medeltal de 5 åren 1836—1840 utgjorde behållningen af jernmanufactur på Rikets vågar 22,430 *Sk℔* 1 *L℔* 12 *℔*.

På sätt Tullverkets efter Calender-året uppställda Räkenskaper utvisa, har exporten af jernmanufactur, då destinations-orterna tillika utsättas, uppgått till det på efterföljande Tabell upptagne belopp, nemligen:

Jernmanufactur-exporten år 1812, enligt Tullverkets Räkenskaper.

	Summa.	Diverse Jern-Manufactur.	Stål.	Spk.	Kettingar.	Plåtar, oöfentle.	Saltpanne-plåtar.	Skär- och Knipp-jern.	Sjnk-smide.	Palt- och Gall-jern.	Bandjern.	Hamrar, Smide-ståhl och Ro-lerjern.	Smidte Ankare och Dragar.	Till	
														Norrige	Finland
Finland	4,440	—	12	3,709	—	291	—	10	—	441	—	339	—	63	8
Preussen	4,827	51	506	2,597	—	791	—	215	—	36	—	518	—	15	5
Danmark	1,134	94	62	110	—	64	—	11	—	15	—	15	—	15	5
Mecklenburg	5,779	11	419	2,862	—	1,506	—	188	—	59	—	586	—	10	5
Lybeck	1,547	35	731	731	—	359	—	119	—	15	—	140	—	10	5
Hamburg	3,403	33	1,185	1,027	—	757	—	171	—	39	—	131	—	10	5
Bremen	1,297	—	57	890	—	51	—	264	—	15	—	27	—	10	5
Hannover och Olden-burg	566	—	67	—	—	254	—	143	—	6	—	49	—	10	5
Nederländerne	110	7	—	—	—	13	—	70	—	6	—	6	—	10	5
Stora Britannien och Irland	805	36	217	—	—	—	—	317	—	19	—	160	—	10	5
Frankrike	4,456	—	4,361	—	—	1	—	94	—	—	—	—	—	10	5
Spanien med Balaeriska och Canariska Öarne	534	—	214	—	—	15	—	22	—	15	—	262	—	10	5
Portugal med Madera, CapVerds-Öarne och Azorerne	2,952	—	2,049	—	—	2	—	448	—	15	—	255	—	10	5
Gibraltar och Malta	14	—	—	—	—	196	—	—	—	3	—	14	—	10	5
Algierien	467	—	7	—	—	—	—	136	—	5	—	82	—	10	5
Öfrige delar af Afrika	4	—	—	—	—	4	—	181	—	15	—	—	—	10	5
Asiatiska utom Medelhafvet belägna Länder samt Australien	2,263	—	2,017	—	—	—	—	5	—	10	—	7	—	10	5
Förenade Staterne i Norra Amerika	2,310	339	911	—	—	—	—	1,060	—	—	—	—	—	10	5
Westindiska Öarne	26	5	—	—	—	—	—	8	—	—	—	15	—	10	5
Brasilien	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	5
Öfrige Länder i Norra och Södra Amerika	161	3	—	—	—	—	—	55	—	37	—	2	—	10	5
Summa export	37,120	1,074	12,125	12,055	156	4,308	156	3,330	290	1,034	2591	2,591	63	8	5

6te Artikeln.

De så kallade Ädlare Verken.

a) *Guld-tillverkningen.*

Vid Konung Gustaf den Tredjes Silfververk, tillhörigt Stora Kopparbergs Bergslag, hafva ur det derstädes erhållna silfret blifvit utbringade 2 lödiga marker 4 lod $\frac{1}{16}$ grän guld.

b) *Silfver-tillverkningen.*

Sala Silfververk. Grufvebrytningen har härstädes år 1842 blifvit drifven uti 43 särskildta arbetsrum, nemligen: uti Storgruftan 34, uti Torgschaktsgruftan 2, uti Carlschaktsgruftan 6 samt uti Grefve Bjelkes Stoll 1. Af dessa arbetsrum hafva 20 varit brutne på malm, 7 för att uppsöka nya malm-tillgångar, 7 för att förbereda malmbrytning uti kända obrutna malmfall, samt 9 drifne dels för anläggning af förbättrade uppfodringsverk, dels ock för att efter stadgad arbetsplan öppna nordvestra fältet för framtida malmbrytning. Konung Carl den XI:s uppfodrings-schakt har ytterligare blifvit afsänkt, så att uppfodrningen nu kan verkställas från 142 famnars djup och Konung Carl den XIV:s schakt har äfven blifvit neddrifvit $7\frac{1}{2}$ famnar, eller till 154 $\frac{1}{2}$ famnars afvägning. Konstbyggnaden uti Konung Gustaf den III:s schakt har under tiden så fortgått, att en del af konst-hjullhuset är från grunden uppmurad, samt uti schaktet de fyra första våningarne i berget inhuggne och byggde. Grefve Bjelkes stoll har blifvit framdrifven $8\frac{1}{2}$ famnar, och är således inkommen 388 $\frac{1}{2}$ famnar från dess mynning vid afloppskanalen. Äfven under detta år har vattnet icke ständigt kunnat undanhållas i djupet af Storgruftan, hvarigenom brytningen derstädes någon tid blifvit hindrad, intilldess att det under den inträffade mera torra årstiden kunde uppumpas.

Inom Sala-districtet har hela brytningen år 1842 uppgått till 76,435 tunnor fyndigt och 9,990 tunnor ofyndigt berg, eller tillsammans 86,425 tunnor å 6 $\frac{1}{2}$ cubikfot; och hafva orter blifvit drifne till en sammanräknad längd af 662 fot och sänkningar till ett djup af 70 fot.

Malmsöfringen har lemnat 29,240 lass vaskmalm, utgörande i vikt 152,048 centner, 8,941 cubikfot stufmalm, motsvarande ungefärligen lika många centner, samt 76 centner slig från Syltverken. Vaskmalmens medelhalt har varit 0,553 lod silfver på centnern; stufmalmens medelhalt från 3,73 till 8,4 lod silfver samt 12,5 till 33,5 marker bly på centnern; och sligens medelhalt 5,1 lod silfver samt 20 marker bly på centnern.

Till blysmältningen hafva, efter malmernes bokning och vaskning, blifvit uppsatte 11,527 centner stuffmalm och sliger, hvilka, jemte 4,780 centner silfverhaltig skärsten, efter slutlig afdrifning och finering, gifvit en tillverkning af 3,717 lödiga marker 2 lod bergfunt silfver.

Sala Silfververks Ränte-ersättnings-fond, som vid 1841 års slut uppgick till 20,195 R:dr 24 sk. 1 rst., har genom den i förhållande till silfvertillverkningens belopp stadgade afsättning jemte på capitalet beräknade räntor blifvit ökad med 2,729 R:dr 38 sk. 11 rst., och utgjorde således vid 1842 års slut en summa af 22,925 R:dr 15 sk. Banco.

Konung Gustaf den Tredjes Silfververk vid Stora Kopparberget. Från åtskillige arbetsrum i Stora Kopparbergs grufvor har till detta Silfververk, emot brytnings-priset, blifvit aflemnade 1,570 tunnor blyglanshaltigt berg, af hvilka genom skrädning erhållits 1,514 tunnor silfvermalm, som blifvit tillgodojord; och har tillverkningen, hvilken är fri från afrad till Eders Kongl. Majt och Kronan, utgjort 395 lödige marker 5 lod $6\frac{1}{2}$ grän.

Löfås Silfververk i Skedvi Socken och Kopparbergs Län. Utur grufvorne, hörande till detta Silfververk, hafva 6,039 tunnor berg blifvit uppfordrade, hvilka efter skrädning lemnat 296 tunnor malm. Af detta belopp hafva emellertid endast 75 tunnor år 1842 undergått smältning, hvarigenom erhållits 28 Sk~~l~~ 13 L~~l~~ verkby, som år 1843 skulle komma att afdrifvas.

Hellefors Silfververk i Hellefors Socken och Örebro Län. Utom den för malmfältets undersökande föreskrifne stoll, som derstädes framdrifves, hafva äfven åtskillige andre mindre försöknings-arbeten år 1842 blifvit anställda; och har en ny smälthytta vid Hellefors blifvit uppförd, för att deruti tillgodo göra så väl den detta år upptagne, som den från de föregående åren samlade inventarii-malm, hvarom uti nästa års Berättelse vidare kommer att omförvälas.

Sammanräknas hela silfver-tillverkningen i Riket år 1842, uppgår den således till ett belopp af 4,112 lödige marker 7 lod $6\frac{1}{2}$ grän, hvaraf Tionde-afgiften jemte myntarelön och slagskatt till Eders Kongl. Majt och Kronan af Sala-tillverkningen utgjort 3,765 R:dr 17 sk. 1 rst. i silfver.

c) *Koppar-Verken.*

Stora Kopparberget. Under år 1842 har icke något nytt fall uti Grufvorne härstädes inträffat, ej eller de gamla rasen varit i någon sådan rörelse, att grufvebrytningen derigenom blifvit hindrad; och ehuru tillgången af driftvatten för konster och spel större delen af året varit knapp, har den dock funnits tillräcklig, så väl för berg-uppfordringen, som för vattnets jemna undanhållande ur grufvorne, så att, med undantag af en vecka under sommaren, då

konsterne, såsom vanligt, för undergående af nödige reparationer stodo, icke något vatten blifvit samladt, hvarken i Stjerneronas sänkning eller i Olof Hans grufva.

Af de arbeten, hvilka efter fastställd plan borde verkställas, för grufvornes istandsättande med säkra anfarter och uppfordringar, efter 1833 års stora fall, återstod vid 1842 års slut endast Drottning-grufve-schaktets ytterligare afsänkande, hvilket arbete, i saknad af nödig vädervexling, likväl ej kan ske förr än orten Hertigen af Skåne och Pihls tvärort blifvit sammanbrutne. Sammanlagde omkostnaderne för berörde arbeten hafva vid 1842 års slut uppgått till 99,869 R:dr 5 sk. 1 rst. Banco.

Under året hafva 79 arbetsrum blifvit drifne, af hvilka schakt- och communications-arbeten varit 16, försöks-arbeten 26 och egenteliga malnrum 37. Till de förstnämde 16 arbetsrummen höra fortsatta afsänkningar af Konung Fredrics, Konung Adolf Fredrics och Meijenholtz's schakten, nödige i och för uppfordringen från de i grannskapet af samma schakt belägna ärligen fördjupade sänkningar. Endast 21 arbetsrum hafva lemnat vinst, och största delen deraf de i Storgrufvans ras anlaggde sofrings-arbeten. Emellertid, och som tillgångarne i rasen ärligen aftaga, sparas hvarken möda eller kostnad för upplettande och efterföljande af de i fast klyft befintelige mindre fyndigheter, hvilka förr eller sednare blifva grufvans enda tillgångar.

Det vid Stora Kopparberget år 1842 lösbrutne och uppfordrade berget har utgjort 120,589 tunnor, och då härtill lägges 936 tunnor upptagen svaivelkis, blifver hela berguppfordringen 121,525 tunnor, med en brytnings- och uppfordrings-kostnad af 28 sk. 8 rst. Banco per tunna. Af förstnämde 120,589 tunnor malmhaltigt berg, hvaraf största delen undergått skrädning, innan det kunnat i lottning utläggas, hafva erhållits 53,912 tunnor malm, hvilka dels försälde, dels på paren utdelade, blifvit vid malm-auctionerne värderade till 104,832 R:dr 13 sk. Banco, eller 1 R:dr 45 sk. 4 rst. per tunna.

Efter stadgad ordning hafva förberörde 53,912 tunnor malm blifvit fördelade uti så kallade lottningar, af 13 hopar uti hvardera och två tunnor per hop, hvarefter vid malm-auctionerne 5 hopar af hvarje lottning blifvit försälde för Cassornes räkning och de öfrige 8 hoparne indelade på paren efter första hopens pris, hvarvid erhållits följande afkastning, nemligen:

	R:dr	sk
1:sta hopen: Ordinarie grufvehjelps-malm såld för	7,650:	—
2:dra dito: Centonal-malm	8,410:	27.
3:dje och 4:de hoparne: Afrads-malm	17,442:	4.
13:de hopen: Extra grufvehjelps-malm	8,886:	6.
Transport	42,388:	37.

Transport 42,388: 37.

Extra afrads-casse-malm till så ringa belopp för hvarje lottningsdag,
att den ej kunnat i lottningar fördelas, såld för 1,243: 24.

Summa Cassornes malm 43,632: 13.

Fjerdepartsegarnes malm, eller 8 hopar af hvarje lottning, värde-
rade efter första hopens pris till 61,200: —

Summa malmvärde som ofvan R:dr Bco 104,832: 13.

Värdet af Fjerdepartsegarnes malm, 61,200 R:dr, fördeladt på Bergslagens
1,200 Fjerdeparter, utgör 51 R:dr per fjerdepart; men då härifrån måste af-
dragas ej mindre de af brukande Bergsmännen för Fjerdepartsegarnes räkning
under året insatte grufvebrytnings-medel, 48 R:dr per fjerdepart, än ock all-
männa onera och bevillning 1 R:dr 1 sk. för hvarje fjerdepart, så har 1842
års fjerdeparts-revenu, enligt Grufve-Rättens beslut, blifvit utsatt till 2 R:dr,
allt i Banco räknadt.

Koppar-tillverkningen af malm från de skattlagde grufvorne vid Stora Kop-
parberget, har under Bruksåret 1842 utgjort 2,444 Sk℔ 10 L℔ 14 ℔, som
fordelas på foljande sätt:

	Sk℔	L℔	℔
Kronans Tionde-Koppar	242.	19.	1 $\frac{1}{16}$.
Konst-Stats-Kopparen	88.	7.	2 $\frac{5}{16}$.
Armbösse- och Provisions-Kopparen	7.	9.	17 $\frac{3}{16}$.
Prost-Kopparen	15.	—	—
Ströms-afrads-Kopparen	5.	9.	17.
Ersättning för extra afbränning vid Avesta	3.	3.	1.
Brukande Bergsmännens behållna Koppar	2,082.	1.	15 $\frac{33}{128}$.

Summa som ofvan 2,444. 10. 14.

Dessutom har en koppar-tillverkning af 1,014 Sk℔ 7 ℔ blifvit åstadkom-
men dels genom så kalladt slaggbruk, dels ock af malm från Konung Carl Jo-
hans nya grufva, för hvilket belopp koppar likväl icke någon afrad till Eders
Kongl. Majt och Kronan erlägges.

Hela koppar-tillverkningen vid Stora Kopparberget år 1842 utgör således
tillsammans 3,458 Sk℔ 11 L℔ 1 ℔; och är denna tillverkning 480 Sk℔ större,
än den, som per medium de 10 nästföregångne åren ägt rum.

I afseende på de öfrige Koppar-Verken får Collegium i underdånighet meddela: att den uti Collegii sednaste Årsberättelse yttrade förhoppning om lönande arbete uti de å nyo upptagne Koppar-grufvorne vid Nya Kopparberget, blifvit så vida verkliggjord, som koppar-tillverkningen år 1842, ehuru icke all under denna tid uppbruten malm är vorden tillgodogjord, ändock uppgått till 184 *Sk* 4 *L*: att kopparmalms-anledningarne inom Juckasjärvi Socken och Torneå Lappmark äfven år 1842 blifvit ytterligare bearbetade, hvarvid på det 48 mil nordvest från Haparanda belägne fjällberget Schiangeli 105 *Sk* kopparmalm blifvit brutne; varande Bolagets afsigt att vid Wuolosjocki anlägga Kopparhytta, för att uti densamma förbruka så väl malmen från Schiangeli, som den malm, hvilken kan erhållas från de äfven försökningsvis med arbete belagde kopparmalms-anvisningarne på berget Raggisvaara, samt att inom Neder-Luleå Socken skärpningar efter kopparmalm blifvit anställde icke allenast på Möroberget, utan ock på flere andra ställen; men det för Fredriksbergs Koppargrufvas bearbetande organiserade Bolag har nödgats inställa arbetet, i följet af fyndighetens upphörande.

Koppar-tillverkningen i Riket, den vid Stora Kopparberget äfven inberäknad, har år 1842 uppgått till det belopp, som af efterföljande Tabell närmare inhemtas:

	Uppgifven Koppar-tillverkning år 1842.			Taxeringen bestämd till:	Kongl. Maj:ts och Kronans Afrads-Koppar.		
	Sk℔	L℔	℔		Sk℔	L℔	℔
Vid Stora Kopparberget af skattlagde grufvornes malm	2,444	10	14	{Hvarje 10:de Sk℔ med afdrag af Pastors-andelen}	242	19	1 $\frac{1}{2}$
„ Dito af malm från Konung Carl Johans nya grufva . .	100	11	11	Ingen afgift härföre.	—	—	—
„ Dito af slagg från gamla hyttor	913	8	16	dito.	—	—	—
„ Nya Kopparberget i Örebro Län	184	4	—	Ätnjuter frihetsår.	—	—	—
„ Mårdsätters Kopparverk i dito	35	12	14	Ännu ej taxerad.	—	—	—
„ Sandbackens dito i dito . .	85	8	—	dito.	—	—	—
„ Flögfors ditto i dito	90	6	—	dito.	—	—	—
„ Ätvidabergs dito i Östergötthlands Län	1,419	3	5	Hvarje 30:de Sk℔.	47	6	2 $\frac{1}{2}$
„ Gottenviks dito i dito . . .	28	11	5	dito.	—	19	$\frac{5}{6}$
„ Tunabergs dito i Södermanlands Län	93	7	18	dito.	3	2	5 $\frac{1}{2}$
„ Riddarhytte dito i Westmanlands dito	365	18	6	dito.	12	3	18 $\frac{1}{2}$
„ Garpenbergs dito i Kopparbergs dito	111	8	12	Ätnjuter frihets-år.	—	—	—
„ Säghytte dito i dito af malm från Tomtebo grufvor . .	82	15	2	Ännu ej taxerad.	—	—	—
„ Korssnäs dito i dito af dito	64	10	18	dito.	—	—	—
„ Lufas dito i dito af dito . .	48	16	10	dito.	—	—	—
„ Svartviks dito i dito	199	3	2	dito.	—	—	—
„ Sägmyre dito i dito	6	12	16	dito.	—	—	—
„ Waldemarsviks dito i Calmar Län	97	7	—	dito.	—	—	—
„ Gustafs och Carlbergs dito i Jemtland	371	16	10	dito.	—	—	—
Summa Koppar	6,743	12	19	Kronans Afrad	306	10	8$\frac{6}{13}$

d) *Messings-Bruken*

Uppgifven Messings-tillverkning för år 1842:

	Sk	L	Ø
Vid Skultuna Messingsbruk i Westmanland . .	430.	15.	10.
„ Nyköpings dito	120.	12.	7.
„ Gusums dito i Östergöthland	130.	5.	—
Summa Messings-tillverkning	681.	12.	17.

7de Artikeln.

Diverse Verk och Inrättningar.

Kopparhamrar.

	Uppgifvet Kopparsmide år 1842.		
	Sk	L	Ø
Vid Avesta Bruk i Kopparbergs Län	775	19	5
„ Tunaberg i Södermanlands dito	52	6	19
„ Åtvidaberg i Östergöthlands dito	297	14	16
„ Mårdsätter i Örebro dito	57	16	16
„ Stora Gårhult eller Kjällefäll i Skaraborgs dito	70	10	—
„ Cathrinæforss i Elfsborgs dito	71	—	—
„ Lessebo i Kronobergs dito	94	11	15
„ Jernhytta eller Kopparmöllan i Christiaustads dito	115	—	—
„ Grane-forss i Blekinge dito	134	—	—
„ Olofström i dito	190	—	—
Summa Kopparsmide	1,858	19	11

Blysmältnings-Verk.

Vid Konung Gustaf III:s Silfververk i Fahlun har år 1842 icke någon bly-tillverkning blifvit åstadkommen; men deremot har den, enligt inkomne uppgifter, utgjort:

	<i>Sk</i> ℔	<i>L</i> ℔	℔
Vid Sala Silfververk	275.	—	9.
„ Löfås dito i Kopparbergs Län	28.	13.	—
Summa Bly	<i>Sk</i> ℔ 303.	13.	9.

hvarjemte såsom biproduct vid Sala erhållits 35 *Sk*℔ 3 *L*℔ 15 ℔ silfverglitt och glete.

Cobolt-Verk.

Cobolt-tillverkningen har år 1842 blifvit uppgifven sålunda:

	℔		℔
Vid Tunaberg i Södermanland	3,300.	Hvaraf Kronans 30:del	110.
„ Wena Coboltverk i Örebro Län	8,783.	Åtnjuter frihets-år.	—
Summa Cobolt	12,083 ℔.	Kronans Afrad	110 ℔.

Svafvel-Bruk.

Svafvel-tillverkningen har år 1842 uppgått till följande belopp:

	<i>Sk</i> ℔	<i>L</i> ℔	℔		<i>Sk</i> ℔	<i>L</i> ℔	℔
Vid Stora Kopparberget	86.	—	—	Hvaraf Kronans 30:del	2.	17.	7.
„ Dylta Svafvelbruk i Örebro Län	216.	18.	6.	„ „ 10:del	21.	13.	16.
„ Såghytte Kopparverk i Kopparbergs Län	141.	15.	—	} Ännu ej taxerade.			
„ Korssnäs dito i dito	31.	10.	—				
„ Löfås dito i dito	31.	4.	—				
Summa Svafvel	<i>Sk</i> ℔ 507.	7.	6.	Kronans Afrad	24.	11.	3.

Vitriol-Verk.

Enligt meddelade uppgifter har tillverkningen af vitriol år 1842 varit som följer:

	<i>Skz</i>	<i>Lz</i>	<i>z</i>		<i>Skz</i>	<i>Lz</i>	<i>z</i>
Vid Stora Kopparberget	551.	—	—	Hvaraf Kronans 30:del	18.	7.	7.
„ Dylta i Örebro Län	384.	15.	—	„ „ 10:del	38.	9.	10.
„ Ölands Alunbruk	1,015.	—	—	„ „ 30:del	33.	16.	13.
Summa Vitriol	<i>Skz</i> 1,950.	15.	—	Kronans Afrad	90.	13.	10.

Alun-Bruk.

	Uppgifven tillverkning år 1842.		Kronans Afrad.
	Tunnor.		Tunnor.
Vid Andrarum i Christianstads Län	2,066	Som medelpriset å den år 1841 försålde 10:de Alun uppgått till 17 R:dr 18 sk. B:co för tunnan, så erlågges, till följe af Kongl. Brefven den 13 Januari 1836 samt den 10 Mars 1837, endast En pro- cent af tillverknings-beloppet.	20,66
„ Ölands Alunverk	2,173		21,73
„ Lovers Alunverk på Öland . .	243		2,43
„ Garphytte eller Latorps dito i Örebro Län	2,450		24,50
„ Kallås dito i Skaraborgs Län .	1,099		10,99
„ Hönsettters dito i dito	811		8,11
„ Carlforss dito i dito	868		8,68
Summa Tunnor Alun	9,710		97,10

Rödfärgs-Verk.

	Uppgifven tillverkningen år 1842.	Taxeringen bestämd till	Kronans Afrad.
	Tunnor.		Tunnor.
Vid Stora Kopparberget	1,045	hvar 30:de Tunna.	34 $\frac{1}{2}$
„ Dylta i Örebro Län	1,787	hvar 10:de dito.	178 $\frac{1}{6}$
„ Ridkärrs Rödfärgsverk i dito . . .	1,425	hvar 30:de dito.	47 $\frac{1}{2}$
„ Risbacka dito i dito	405	dito dito.	13 $\frac{1}{2}$
„ Gammelbo dito i dito	78	dito dito.	2 $\frac{3}{8}$
„ Östra Silfberget i Kopparbergs Län .	595	hvar 50:de dito.	11 $\frac{5}{6}$
„ Ingarfs Rödfärgsverk i dito	1,006	hvar 30:de dito.	33 $\frac{5}{6}$
„ Gamla Herregårdens dito i dito . .	1,380	Ännu ej taxerad.	—
„ Elsborgs dito i dito	576	hvar 30:de Tunna.	19 $\frac{3}{8}$
„ Lovers Rödfärgsverk i Calmar Län .	172	dito dito.	5 $\frac{1}{4}$
„ Ölands Alunbruk	137	dito dito.	4 $\frac{1}{4}$
„ Klefva Rödfärgsverk i Jönköpings Län	172	hvar 20:de dito.	8 $\frac{1}{2}$
Summa Tunnor Rödfärg	8,778	Kronans Afrad	360 $\frac{3}{4}$

Blyertz-Verk.

Vid Ugns Blyertzverk i Norbergs Bergslag har tillverkningen uppgått till 365 *Sk* 11 *L* 15 *℔*.

Brunstensbrott.

Någon uppgift har ej erhållits, att de på Spexeryds och Hchults hemmans mark inom Rogberga och Ödestuga Socknar uti Jönköpings Län befintlige brunstensbrott varit under arbete; men inom Udenäs Socken och Skaraborgs Län hafva några mindre skärpningar blifvit brutne och lemnat Brunsten 350 *Sk*.

Stenkols-Verk.

Vid det i Wäsby Socken, Luggude Härad och Malmöhus Län belägne Höganäs Stenkolsverk har kolbrytning hela året blifvit verkställd uti Ryds gamla schakt, samt schakten Tillflykten och Brors Backe genom indrifning af orter uti de båda förstnämde och pelare-huggning uti det sistnämde schaktet; och har allt vatten med ångmaskiner blifvit uppfordradt.

Stenkols-uppfordringen har år 1842 uppgått till följande belopp:

Af N:o 1		Tunnor 46,415.
„ N:o 2		„ 75,658.
„ N:o 3		„ 44,681.

Summa uppfordrade Tunnor Stenkol 166,754.

Häraf hafva blifvit försålde:

Af N:o 1		Tunnor 37,402.
„ N:o 2		„ 17,690.
„ N:o 3		„ 14,395.

Summa försålde Tunnor Stenkol 69,487.

Vid Verket hafva blifvit consumerade:

Af N:o 1		Tunnor 4,099.
„ N:o 2		„ 68,714.
„ N:o 3		„ 41,577.

Summa consumerade Tunnor Stenkol 114,390.

Porfyr- och Marmor-Bruk.

Vid *Elfvedahls Porfyrverk* i Kopparbergs Län hafva åtskillige porfyr-arbeten blifvit förfärdigade, hvilkas tillverkningsvärde utgjort Rdr 3,000: — —

„ *Kolmårdens Marmorbruk* i Östergöthland hafva diverse marmor-arbeten åstadkommits till ett värde af . . . „ 8,600: 37. —

Summa Rdr Bco 11,600: 37. —

Exporten år 1842 af de särskildte Bergverks-effecter, hvilka icke under artiklarne 3, 4 och 5 här förut finnas upptagne, har förhållit sig, på sätt af efterföljande, i enlighet med Tullverkets Räkenskaper, upprättade Tabell, närmare inhemtas:

Tabell, utvisande 1842 års export af här nedan upplagne Bergverks-producter, upprättad i enlighet med Tullverkets Räkenskaper.

	Koppar, diverse effekten.	Koppar, helän- diga arbeten.	Messing, arbetad.	Messing, arbetad.	Koppar- och Messings-tråd.	Jern- och Stål- tråd.	Bly, arbetadt.	Jern-skrot.	Cobolt-malm.	Cobolt-metall.	Grön Vitriol.	Vanlig Alum.	Romerisk Alum.	Svafvel.	Rödfärg.	Brunsten.	Blyertz.
	SKK	LK	Ø	SKK	Ø	Ø	SKK	SKK	Ø	Ø	LK	LK	LK	LK	Tanner	SKK	LK
Till Norrige	13	73½	3,385½	—	1,460	3,731	—	—	—	—	57½	2,046½	—	14	8	21½	—
„ Finland	72½	21	128	12½	—	5,544	4½	2,195½	—	—	2,429	4,162	—	999½	779½	20½	796½
„ Ryssland	—	—	—	—	205	—	—	—	—	—	—	85,025½	24,973	—	1,471	66½	—
„ Preussen	2,326½	19	—	—	—	—	—	706½	—	—	—	4,080	—	—	194	1	—
„ Danmark	589½	24	298	—	36,148	70	15½	4½	—	—	17	16,354	425	30	117	101	—
„ Mecklenburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	578	85	—	102	—	—
„ Lybeck	231	—	42	—	3,600	—	—	—	854	50	—	1,394	—	—	20	—	—
„ Hamburg	—	—	—	—	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—
„ Bremen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	93
„ Hannover och Oldenburg . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	—	—	—	—	—
„ Nederländerne	485	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42½	—
„ Stora Britannien och Irland	—	—	—	—	—	—	—	125½	17,709	—	—	—	—	—	—	15	—
„ Frankrike	676	—	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—	52	30½	—
Summa export	4,394½	137½	3,853½	12½	41,541	9,345	20	3,031½	18,613	50	2,503½	113,827½	25,483	1,043½	2,789½	298½	889½

Uppgift på de år 1842 tillätne nya Smiden och Verkstäder, får Collegium nu äfven i underdånighet meddela, varande skillnad gjord emellan de Smiden, hvilka, på grund af förutgångne undersökningar, tillkommit, och den, med anledning af 4. §. uti Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse af den 26 October 1838, uti förut varande smidesrätt beviljade tillökning.

1:o *Nya Stångjerns-Verkstäder och Smides-tillökningar.*

a) Med Eders Kongl. Maj:ts Nådiga tillstånd af Collegium privilegierade:

	Privileg. Smide	
	SkK	LK R
Vid <i>Mitanderforss</i> , nytt Bruk i Gunnarskogs Socken, Jösse Härad och Wernlands Län, en Härd för	600.	— —
„ <i>Emilsdal</i> , ny anläggning i Gillbergs Socken och Härad af Wernlands Län, en Härd för	600.	— —
„ <i>Långö Bruk</i> i Elfdahls Socken och Kopparbergs Län, en Härd för	600.	— —
„ <i>Töreforss Bruk</i> i Neder-Calix Socken och Norrbottens Län, Smides-tillökning vid befintelige Verkstäder	300.	— —
„ <i>Ransätters Öfre Bruk</i> i Ransätters Socken, Kihls Härad och Wernlands Län, tillökning i förut varande smidesrätt . .	266.	14. —
„ <i>Lennartsforss Bruk</i> i Trankils Socken, Nordmarks Härad och Wernlands Län, en Härd och	800.	— —
„ <i>Mo</i> , ny tillämnad anläggning, i Mo Socken och Wester-Norrlands Län, en Härd med	600.	— —
„ <i>Mölnbucka Bruk</i> i Nedre Ulleruds Socken, Kihls Härad och Wernlands Län, en Härd för	600.	— —
„ <i>Helleforss Jernverk</i> i Helleforss Socken och Örebro Län, en ny Stångjernshärd, utan förändring af smidesrätten derstädes.	—	— —

b) Nytt Smide, beviljadt på grund af 4. §. uti Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse af den 26 October 1838:

Inom Kopparbergs Län.

	SkK	LK	R
Vid Klosters Bruk	100.	—	—
„ Ängelforss Bruk	300.	—	—
Transport	400.	—	—
			4,366. 14. —

			Skk	Lk	Sk
	Transport	400.	—	—	4,366. 14. —
Vid Ehre Hammare		43.	6.	—	
„ Långshytte Öfre Hammare		76.	13.	—	
„ Dito Mellan-Hammare		160.	—	—	
„ Dito Nedre Hammare		23.	6.	—	
					703. 5. —

Inom Gefleborgs Län.

Vid Uhrforss Bruk	450.	—	—	
„ Ströms Bruk	333.	6.	—	
„ Franshammar	900.	—	—	
				1,683. 6. —

Inom Westerbottens Län.

Vid Säfvars Bruk	250.	—	—	
----------------------------	------	---	---	--

Inom Wester-Norrlands Län.

Vid Långskogs Bruk	600.	—	—	
------------------------------	------	---	---	--

Inom Westmanlands Län.

Vid Wallbricka Bruk	333.	6.	—	
-------------------------------	------	----	---	--

Inom Örebro Län.

Vid Haddebo öfre Bruk	450.	—	—	
---------------------------------	------	---	---	--

Inom Wermlands Län.

Vid Hennickehammars Bruk	16.	13.	—	
------------------------------------	-----	-----	---	--

Inom Östergöthlands Län.

Vid Folkströms Bruk	116.	13.	—	
-------------------------------	------	-----	---	--

Summa privilegieradt Smide, Hammarskatten derföre oberäknad, 8,519. 17. —

2:o Jernverk för Puddling och Valsning.

Vid *Nyköpings Factori*, trenne Puddlings-ugnar och sex Väll-ugnar, för tillverkning af stång- och ämnesjern, plåtar och annan jernmanufactur.

„ *Gammelkroppa Masugn* i Filipstads Bergslag och Wermlands Län, tvänne Puddlings- och tvänne Väll-ugnar.

3:o Jern-Manufactur-Verk, dels för vågföring, dels ock för Husbehofs-Smide samt redskaps-tillverkning.

Vid *Öfre Ransätters Bruk* i Ransätters Socken, Kihls Härad och Wermlands Län, en Stålugn och en Knipphammare.

„ *Emilsdals Bruk* i Gillbergs Socken och Härad af Wermlands Län, en Knipphammare med en Ässja samt sex Spikhamrar med 2 eller 3 Ässjor.

„ *Lindås*, ny anläggning på Ekås Frälsehemman i Toarps Socken, Ähs Härad och Elfsborgs Län, en Knipphammare samt tvänne Spikhamrar.

„ *Skogaholms Bruk* i Svennevads Socken, Skyllersta Härad och Örebro Län, en Räck- eller Knipphammare, för tillverkning af hvarjehanda svart-smiden och manufactur.

„ *Mo Sägverk* i Mo Socken, Norra Ångermanlands Fögderi och Wester-Norrlands Län, en Knipphammare och tvänne Spikhamrar vid tvänne Stockar.

„ *Björneborgs Bruk* i Wisnums Socken och Härad af Wermlands Län, en Stål-ugn och en Knipphammare med eldstad.

„ *Folkströms Bruk* i Hellesta Socken och Tingslag af Östergöthlands Län, en Knipphammare med Ässja.

„ *Storebro Bruk* i Wimmerby Socken, Sevede Härad och Calmar Län, en Spikhammare.

„ *Mölnbacka Bruk* i Nedre Ulleruds Socken, Kihls Härad och Wermlands Län, en Stålugn.

„ *Stöpsforsss Bruk* i Sunne Socken. Fryksdals Härad och Wermlands Län, en Stålugn samt en Räckhammare vid en Stock och fyra Spikhamrar för särskild Stock.

„ *Carlström*, ny anläggning på Nydala Säteri ägor i Nydala Socken, Västra Härad och Jönköpings Län, en Knipphammare och två Spikhamrar.

„ *Laxå Bruk* i Bodarne Socken, Grimstens Härad och Örebro Län, en Knipphammare med Ässja.

Vid *Sillre Sägverk* i Lidens Socken, Medelpads Härad och Wester-Norrlands Län, en Knipphammare och tvänne Spikhamrar.

„ *Carlshammar*, ny anläggning på Fogelsjö Hemmans ägor i Fliseryds Socken och Handbörds Härad af Calmar Län, en Knipphammare och tvänne Spikhamrar.

På *Vester-Mycklings* Hemmans ägor i Elfdahls Socken och Kopparbergs Län, tvänne Lie-hamrar jemte Ässja.

„ *Röde* Hemmans mark i Alsens Socken och Jemtlands Län, en Knipphammare med Ässja samt en Spikhammar-Stock med en eller tvänne Spikhamrar.

4:o *Masugn.*

Vid *Stöpaforss Bruk* i Sunne Socken, Fryksdals Härad och Wermlands Län.

Nedläggning af Smidesrätt år 1842 har blifvit beviljad på sätt, som följer:

Vid *Spaforss Bruk* i Unnaryds Socken, Mo Härad och Jönköpings Län, en Härd med 600 *Skz.*

„ *Skogaholms Bruk* i Svennevads Socken, Skyllersta Härad och Örebro Län. 300 „

Summa nedlagda Smiden 900 *Skz.*

Bergs-Collegium framhärdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste Allernådigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
Tjenare och Undersåter

D. von SCHULZENHEIM.

D. V. TRIBLER.

F. A. BERNDES.

ADOLF HALLGREN.

N. G. SEFSTRÖM.

Stockholm den 30 October 1843.

L. Åkerberg.

Stockholm, 1844.

P. A. NORSTEDT & SÖNER, *Kongl. Boktryckare.*

Qvinqvennii-Tabell, eller Sammandrag af oppgifterne uti Bergs-Collegii till Kongl. Maj:t afgifne underdåniga Berättelser, för åren 1838–1842, angående Bergs- och Bruks-Handteringen samt de dervid åstadkomne tillverkningar, äfvensom öfver Koppar- och Jern-Exporten under samma tid m. m.

År.	Jernmalms- brytningen har utgjort	Tackjerns-Blåsningen.				Gjutgods-tillverkningen och Jern- gjututerierne.				Export af Tackjern och Gjutgods.		Tillgången af Smi- des-tackjern, då Gjutgodset samt Tackjerna-export- ten till Finland af- räknas, synes alltså hafva utgjort	Tackjernspris enligt årligen fastställda Tiondejerns-Taxor.			Stångjerns- och Ämnesjerns-Smides-tillverkningen.												Allmänna Hammarskattspriset enligt fastställda Taxor.	Den gröfre Jern- och Stålmanufaktur- tillverkningen.				Beloppet af hela den uppgifna Stångjerns- och Manufaktur- smides-tillverk- ningen har varit	Export af Stångjern, samt Jern- och Stålmanufaktur- smide, enligt Tullverkets Räkenskaper.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
		Mas- ugnar i gång.	Samman- lagde blås- ningstiden.	Uppgifven Tackjerns- tillverk- ning.	Kongl. Maj:ts och Kronans Tionde- Tackjern.	Gjutgods vid Mas- ugnarne.	Gjutgods vid Gju- terierne.	Tillverknings- värde vid Gju- terierne.	Summa Gjut- gods- tillverk- ning.	Tackjern export- teradt till Fin- land.	Exporterade Canoner och diverse gjutgods.		Lägsta priset.	Högsta priset.	Medelpris.	Privile- gerade Hårdar.	Egentlig Smides- rätt, enligt Bruks- privilegierna.	Fastställda Or- dinarie Ham- marskatten.	Hela det bestämda Stångjerns- Smidet.	Uppgifven Stång- och Ämnes- jerns-till- verkning.	Ifrån Metall-vä- garne exporteradt Stångjern pr Bruksår.	Inventarium af Stångjern på Vä- garne vid Bruks- årets slut har ut- gjort.	För Bruksjern.	För Bergsmans- jern.	Uppgifvet Manufac- tur-Smide.	Manufaktur-export- ten ifrån Vägarne pr Bruksår.	Inventarium af Jern-manufaktur vid Bruksårets slut har utgjort		Stångjerns-export.	Manufaktur-smi- des-export.	Summa Smides- export.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
1838	SKK Tackjernsvigt å 26 L	Antal.	Dygn.	tim.	SKK Tackj.vigt.	SKK Tackj.v igt.	L	Ø	SKK Tackj.vigt.	SKK	Rdr.	sk.	r.	SKK	SKK	L	Ø	SKK	L	Ø	SKK	L	Ø	SKK	L	Ø	SKK	L	Ø	SKK	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø	SKK Bergsvigt.	SKK Stap.v igt.	L	Ø

År.	De så kallade Ädlare Verken, samt tillverkningen vid dem.															Diverse Bruks- och Bergverks-Inrättningar, samt de vid dem dels åstadkomne tillverkningar, dels ock uppgifne tillverknings-värden.																						Af Bergs-Collegium utfärdade Jernverks-Privilegier.				Stångjerns-smide och Verkstäder genom Resolution nedlagde.		Anmärkingar.																										
	Tillverkad Guld.			Silfver-tillverkning.			I gång varande Kopparverk.			Koppar-tillverkning.			Kongl. Maj:ts och Kronans Af-rads-Koppar.			Export af Gar- och Plåt-Koppar.			Tillverkad Messing.			Koppar-Hamrar i gång.			Gröfre Koppar-Smide.			Tillverkad Bly.			Silfverglitt eller Glete.			Cobolt.		Svafvel.			Jern-Vitriol.			Alun-Verk i gång.			Tillverkad Alun.		Röd-färgs-Verk i gång.		Uppgifven Röd-färgs-tillverkning.		Blyerts.		Brunsten.		Stenkol.		Porfyr-arbeten för ett tillverkningsvärde af		Marmor-arbeten motsvarande ett tillverkningsvärde af		Å nya Masugnar och Smält-hyttor.		För nytt Stångjerns- samt Ämnes-Smide.		Å Manufactur-Verk. till export af Effecterne.		För eget eller ortens behof.		Hårdar.	
	Löd.	℥	lod.	gran.	Löd.	℥	lod.	gran.	Antal.	Sk℥	℔	℥	Sk℥	℔	℥	Sk℥	℔	℥	Sk℥	℔	℥	Sk℥	℔	℥	Sk℥	℔	℥	Antal.	Tunnor.	Antal.	Tunnor.	℔	Sk℥	Tunnor.	Rödr.	sk.	r.	Rödr.	sk.	r.	Antal.	Sk℥	℔	℥	Antal.	Antal.	Antal.	Sk℥																						
1838	3	13	15	3,958	12	1	17		6,176	14	6		268	2	6	4,210	13	—	646	2	14	9	1,662	15	14	232	7	5	22	5	—	14,971	—	216	17	4	1,174	12	14	7	7,419	12	9,138	2,800	2,321	158,639	10,000	—	—	11,110	31	8	2	34,653	16	—	5	7	2	—										
1839	2	12	15	4,165	10	5	19		5,823	16	—		251	5	16	3,618	7	—	538	2	16	10	2,024	16	5	288	2	14	15	6	—	15,962	14	499	14	14	1,221	14	—	7	8,634	13	10,292	2,338	971	170,045	—	—	6,843	16	—	2	72,816	16	12	6	7	—	100											
1840	3	6	13	4,342	—	3	18		5,794	—	12		241	13	5	3,798	—	—	671	9	14	10	2,069	—	16	268	1	5	36	4	5	14,628	—	518	13	5	1,584	18	—	6	8,538	10	7,655	3,835	—	162,361	3,180	33	4	4,019	18	—	1	12,789	4	—	8	8	1	300										
1841	2	4	7	4,029	3	9	19		6,142	1	17		297	14	18	4,493	5	—	678	1	15	10	2,019	15	8	540	—	13	39	—	5	13,857	—	390	—	—	1,713	17	13	6	8,329	10	9,902	10,413	1,700	164,457	2,298	7	—	3,284	24	—	—	14,469	1	—	12	10	1	1,150										
1842	2	4	—	4,112	7	6	19		6,743	12	19		306	10	8	4,531	15	—	681	12	17	10	1,858	19	11	313	7	5	35	3	15	12,083	—	507	7	6	1,950	15	—	7	9,710	12	8,778	7,311	350	166,754	3,000	—	—	8,606	37	—	1	8,519	17	—	12	4	1	900										
Summa	14	9	14	20,608	1	6	92		30,680	5	14		1,365	6	13	20,652	—	—	3,215	9	16	49	9,635	7	14	1,641	19	2	147	19	5	71,501	14	2,132	12	9	7,645	17	7	33	42,630	57	45,765	26,697	5,348	822,256	18,478	40	4	33,864	30	8	6	143,248	14	12	43	36	5	2,450										
Medium	2	14	14	4,121	9	16	18		6,136	—	—		273	—	—	4,130	—	—	643	—	—	10	1,927	—	—	328	—	—	29	—	—	14,300	—	426	—	—	1,529	—	—	7	8,526	11	9,153	5,339	1,070	164,451	3,696	—	—	6,773	—	—	1	28,650	—	—	9	7	1	490										

Beloppet af upphemdat Sjö- och Myrsmalm inom Kronobergs, Calmar och Jönköpings Län har på denna Tabell icke blifvit anmärkt. För en tackjerns-tillverkning af 8 å 10,000 Sk℥ kunna emedlertid nu, såsom förut, 30 å 40,000 Tunnor dylik malm anses årligen hafva blifvit begagnade.
Tillverkningsvärdet per Sk℥ Gjutgods är för vissa ställen, i saknad af närmare uppgifter, beräknadt till 18 Rödr Beco; och har efter samma värde det ej specificerade, i penningevärde upptagne Gjutgods, som gått till export, blifvit till vigten bestämdt och på Tabellen uppfördt ibland det exporterade beloppet.
De för Vallon- så väl Tack- som Stångjernet bestämda högre lösnings-priser, hafva ej på denna Tabell blifvit införde.
För år 1842 har Hammarskatten, enligt Nådig föreskrift blifvit utförd efter En procent af tillåtna Smides-rätten, med undantag likväl af det från Hammarskatt fria Frälse-smidet. Uti det upptagne beloppet af Smides-rätt, enligt Bruks-Privilegierna, ingå emedlertid 30,486 Sk℥, för hvilka under år 1842 Hammarskatts-afgifter ej blifvit erlagde, dels i följd af ännu ej tilländagångne byggnads-år, dels på grund af särskildte för visse Verk meddelade Kongl. Maj:ts Nådiga Resolutioner.
Jemte de på Tabellen uppförde under de sednaste 5 åren tillåtna Verk och Inrättningar, hafva äfven 3 Bok- och Vask-verk, samt Tvenne Jernverk för puddling och valsning, det ena vid Nyköpings Faktori och det andra vid Gammelkroppa masugn i Filipstads Bergslag, blifvit privilegierade.